

CODURI ÎN DIALOG. DIVERSITATE LINGVISTICĂ ȘI CULTURALĂ

(Formare pentru profesori)

Ciclu de conferințe (31 octombrie 2023)

Seminar local de formare complementară (1-2 noiembrie 2023)

Agenda evenimentelor/*Events agenda*

Locație/*Location*: Colegiul Național „Emil Racoviță”, Iași, Al. Nicolina nr. 4

Codul culorilor

Eveniment
Conferință 4
Atelier 24
Pauză

Marti, 31 octombrie 2023

Ciclu de conferințe

Intervalul orar	Tema Nume expert	Tipul de eveniment/Type of event	Cod /Code Locația/ Location	Obs.
10.00-10.30	Deschiderea ciclului de conferințe și a seminarului local/Opening (Romania, France, Spain) Prezentarea modulelor /Presentation of the modules	Discurs de bun venit (România, Franța, Spania)/ Opening speech /Topic/Expert name	Sala de festivități/ Festivity hall	
10.30-11.30	Approches interculturelles du vin Prof. univ. dr. Liliana Foșalău, UAIC Iași	Conferință 1 modul	C1 Sala de festivități/ Festivity hall	În franceză
11.30-12.30	Les mots du vin: apprendre, traduire, transmettre pour (se) connaître Prof. univ. dr. Liliana Foșalău, UAIC Iași	Conferință 1 modul	C2 Sala de festivități/ Festivity hall	În franceză
12.30-13.30	Plurilinguisme en situation interculturelle Manuel de Lima, Retraité de l'éducation nationale, Inspecteur d'académie honoraire, Président de l'association INTER+VALUE (échanges interculturels & coopération internationale), Franța	Conferință 1 modul	C3 online	În franceză
13.30-15.00		Pauză de prânz		
15-16	Le français, une identité plurielle Prof. univ. dr. habil. Simona Modreanu, UAIC Iași	Cnferinta 1 modul	C4 Sala de festivități/ Festivity hall	În franceză

Miercuri, 1 noiembrie 2023

Seminar local de formare complementară

Intervalul orar	Tema Nume expert /Topic/Expert name	Tipul de eveniment/Type of event	Cod/Code Locația/ Location	Obs.
10-11	L'avenir sera ce qu'on en fera. Apprenance et intercompréhension Conf. univ. dr. Doina Spiță, UAIC Iași	Conferință 1 modul	MC1 Sala de festivități/Festivity hall	În franceză
10-11	Customizing digital EFL learning with H5P tools. The Digttools Project experience (I) Prof. Irina Prodan, Inspector școlar pentru limbi moderne, ISJ Iași	Atelier 1 modul	MA1 I7	În engleză
10-11	Cadrul de competențe digitale al profesionistului din educație. Descriptori de performanță Prof. dr. Eliza Ilie, Inspector școlar pentru Istorie și Socio-umane, ISJ Iași	Atelier 1 modul	MA2 I8	
11-12	Customizing digital EFL learning with H5P tools. The Digttools Project experience (II) prof. Irina Prodan, Inspector școlar pentru Limbi Moderne, ISJ Iași	Atelier 1 modul	MA3 I7	În engleză
11-12	L'avenir sera ce qu'on en fera. Apprenance et intercompréhension Conf. univ. dr. Doina Paula Spiță, UAIC Iași, și prof. Ramona Bojoga, Inspector școlar pentru limba franceză, italiană și spaniolă, ISJ Iași	Atelier 1 modul	MA4 Sala de festivități/Festivity hall	În franceză Profesori de limbi moderne, maxim 25
11-12	Integrarea instrumentelor digitale în lecțiile de biologie Prof. Lorela Caradan, Inspector școlar pentru	Atelier 1 modul	MA5 Lab. biologie	

	Biologie, ISJ Iași			
12-13	Le texte littéraire comme lieu de rencontres interculturelles Prof. dr. Ștefania Iliescu, Inspectrice d'Académie-Inspectrice Pédagogique Régionale, Langues Vivantes Anglais, Académie de Rennes, région Bretagne	Conferință 1 modul	MC2 Sala de festivități/Festivity hall	În franceză
13-14		Pauza de prânz		
14-15	Identitatea mea culturală și reflectarea diversității în mediul educațional Prof. Delia Stoicescu, Inspector școlar pentru învățământ preșcolar, special, ISJ Sibiu	Conferință 1 modul	MC3 Sala de festivități/Festivity hall	
14-15	Jassy au carrefour des mondes Prof. dr. Sorina Dănăilă, CNME Iași	atelier 1 modul	MA6 I8	În franceză
14-15	Valențe artistice ale plurilingvismului Prof. Florea Bianca, Inspector școlar pentru Arte, ISJ Sibiu	Atelier 1 modul	MA7 I7	
15-16	Teaching at an Official School of Languages in Spain: joys and challenges Patricia María Ares Yáñez, expert Spania	Atelier 1 modul	MA8 Online (vizionare SF sau cu link)	În engleză
15-16	Instrumente digitale în predarea istoriei – Istoria evreilor. Holocaustul prof. dr. Mihaela Hendreș, CNER Iași	Atelier 1 modul	MA9 I8	

Joi, 2 noiembrie 2023

Seminar local de formare complementară

Intervalul orar	Tema Nume expert /Topic/Expert name	Tipul de eveniment/Type of event	Cod/Code Locația/ Location	Obs.
10-11	DISAT : Designing Inclusive Space at School Luis Miguel Velay, expert Spania	Conferință 1 modul	JC1 online (vizionare SF sau cu link)	În engleză
11-12	La littérature, éveil à l'interculturalité Prof. dr. Elena Simina Bădărău , CNER Iași	Atelier 1 modul	JA1 I7	În franceză
11-12	Thermomètre interculturel Prof. Simona Nenov, CNER Iași	Atelier 1 modul	JA2 I8	În franceză
11-12	Fascinanta fizică din viața de zi cu zi Prof. Irina Zamfirescu, inspector școlar pentru Fizică, ISJ Iași	Atelier 1 modul	JA3 Lab. fizică	
12-13	Identitate în literatură titlu provizoriu Prof. Liliana Balan, CNER Iași	Atelier 1 modul	JA4 I8	
12-13	Activitățile Institutului Francez din România la Iași - o dinamică interculturală Raluca Vârlan Bondor, responsable culture et communication, Institutul Francez Iași	Atelier 1 modul	JA5 I9	
12-13	Provocări ale folosirii instrumentelor digitale în activitatea didactică Prof. Oana Ichim, CNER Iași	Atelier 1 modul	JA6 I7	În franceză
12-13	L'éducation à l'interculturel ou apprendre le vivre ensemble Prof. Simona Nenov, CNER Iași	Atelier 1 modul	JA7 I6	În franceză

13-14		Pauza de prânz		
14-15	Avantajele abordării plurilingvismului în activitatea didactică Prof. Oana Ichim, CNER Iași	Atelier 1 modul	JA8 I6	În franceză
14-15	Comunicare prin imagini Prof. Nicoleta Bida-Șurubaru, CNER Iași	Atelier 1 modul	JA9 I7	
14-15	Muzica - limbaj universal Prof. Simona Popa, CNER Iași	Atelier 1 modul	JA10 I8	
14-15	Instrumente digitale în predarea istoriei – Istoria comunismului Prof. dr. Mihaela Hendreș, CNER Iași	Atelier 1 modul	JA11 I9	
15-16	Încheierea evenimentului, concluzii, feedback		Sala de festivități/ Festivity hall	

Rezumatetele intervențiilor

Manuel de Lima

Le plurilinguisme en question dans l'éducation et la formation entre gestion des héritages, nouveaux défis et enjeux d'avenir – Une vision française

Résumé: Une histoire de mots pour une diversité de langues et situations (monolinguisme, bilinguisme, plurilinguisme, etc.) sur lesquelles s'exerce le poids de l'histoire, des contacts et langues multiples d'autrefois aux processus récents d'unification, d'impérialisme et de colonisation. Jusqu'au XXe siècle, la France connaît une grande diversité linguistique qui se heurte à la construction de l'État-nation tandis que l'Europe va de conflit en conflit, entre morcellement politique et linguistique et constitution d'empires en quête de position dominante; L'état de choc consécutif aux deux guerres mondiales aboutit à la recherche d'une coexistence pacifique dans un contexte de mobilité planétaire qui favorise le retour du plurilinguisme : avec quelles politiques linguistiques et pour quels résultats dans la France, l'Europe et le Monde du XXIe siècle ?

Prof. dr. Ștefania Iliescu

Titlul intervenției: Le texte littéraire comme lieu de rencontres interculturelles

Rezumat: Dans le système éducatif français, le programme d'enseignement de spécialité en langue vivante pour le cycle terminal préconise une exploration approfondie de la langue. Cette dernière est envisagée dans son articulation avec l'étude des objets littéraires et culturels, l'objectif étant d'enrichir « la compréhension par les élèves de leur rapport aux autres et de leurs représentations du monde ». En partant de ces considérations réglementaires, je tenterai d'explorer la capacité du texte littéraire à offrir des médiations interculturelles. En m'appuyant sur une œuvre littéraire, je chercherai à démontrer la manière dont son exploration dans le cadre de la classe pourrait permettre aux élèves de découvrir une diversité de visions du monde afin de mieux appréhender la notion d'altérité et de développer une citoyenneté ouverte. La question que je me pose est de savoir si l'objet « livre » est toujours à même de donner lieu à des rencontres interculturelles et de susciter une réflexion sur soi.

Prof. Patricia María Ares Yáñez

“Teaching at an Official School of Languages in Spain: joys and challenges”

Résumé: A retired architect, an unemployed electrician, a recently graduated journalist and a teenager can all be learning a

language in the same classroom, and that's the everyday reality at the state-funded language schools in Spain. Students can learn a language, attend extra classes with a language assistant, be part of sociocultural activities and sit an official final exam to certify their level according to European language standards, and the whole of it for relatively a small fee. They can also choose to enrol in shorter courses with a focus on one skill in one particular language. There is always one of these schools nearby, even in small villages, where at least English can be learnt. There are also bigger schools in bigger cities where you can enrol in languages such as Chinese or modern Greek. This talk will be delivered from the perspective of an English teacher with eighteen years' experience.

Prof. univ. dr. Simona Modreanu

Le français, une identité plurielle

Rezumat: Intervenția punctează câteva idei despre beneficiile culturale și lingvistice de care se bucură limba franceză irigată de savori și imaginare multiple, venite din zări diverse.

Prof. univ. dr. Liliana Foșalău

Titlul intervenției: *Approches interculturelles du vin*

Rezumat: Le vin est un produit qui, de par sa complexité même, de par son histoire très ancienne, facilite des approches interculturelles. Son étude exige des compétences spécialisées, mais, en même temps, la connaissance de diverses données qui relèvent de domaines plus ou moins rapprochés de la vitiviniculture, de l'œnologie, comme : la géographie, l'histoire, les études culturelles (ethnologiques et anthropologiques), l'économie, la chimie, la médecine, la gastronomie, etc. Une discussion sur le vin ne peut pas négliger non plus ses valeurs artistiques, religieuses, symboliques, poétiques. Le vin est aussi un élément de sociabilité. Nous l'étudions en tant que produit culturel ayant tissé des liens entre des communautés à travers le temps, ayant contribué au développement de la civilisation..

Prof. univ. dr. Liliana Foșalău

Titlul intervenției: *Les mots du vin : apprendre, traduire, transmettre pour (se) connaître*

Rezumat: Les mots du vin constituent un objet d'étude (dans le cadre des vocabulaires spécialisés), tout en étant, en même temps, à la disposition du grand public. Des rapprochements entre le vin et les arts sont possibles tout d'abord grâce aux mots qui mettent en œuvre une stylistique propre et qui surprennent par leur figuralité, leur subtilité, mais aussi, parfois, l'ancrage identitaire. Les mots

du vin nous donnent accès à la complexité du monde de la vitiviniculture, à sa spécificité, tout en facilitant la communication entre des espaces, des cultures, des époques.

Prof. Luis Miguel Velay

DISAT : Designing Inclusive Space at School

La conception d'espaces favorisant l'inclusion est devenue un sujet d'actualité internationale. Lors de la réalisation de ces transformations, des défis se posent tels que : que transformer, comment le faire ou si l'espace doit être plus important que les méthodologies.

Prof. Florea Bianca

Valențe artistice ale plurilingvismului

Rezumat: Plurilingvism și artă - două concepte ce nu pot fi separate. Dacă prin plurilingvism se înțelege în mod generic folosirea mai multor limbi de către același individ, aceasta fiind o dovadă a respectului identității și culturii celuilalt, atunci arta poate deveni prin diversitatea ei o sursă de îmbogățire și înțelegere reciprocă, o valoare comună de comunicare și exprimare a identității culturale, acel limbaj universal pe care îl înțelegem cu toții și prin intermediul căruia diversitatea lingvistică a lumii poate deveni o resursă prețioasă comună. Artă ne aduce mai aproape și ne ajută să ne exprimăm sentimentele într-un mod frumos și pe înțelesul tuturor. Ca orice limbă, și aceasta are dialectele sale: arta, muzica, teatrul și literatura. Deși sunt diferite, toate au aceeași menire, aceea de a fi înțelese de oricine dar și de a face pe oricine să se simtă înțeles. Împreună creează un univers în care călătorim în momentul în care vorbele obișnuite nu pot descrie ceea ce simțim. O pictură, un cântec, o piesă de teatru sau o poezie, toate ascund o poveste, o persoană care a schimbat cursul vieții artistului, o amintire ce nu poate fi uitată sau un sentiment ciudat și timid care și-a făcut curajul în final să se lase văzut de lume. O imagine face uneori cât o mie de cuvinte, sau o mie de semnificații mai bine zis. Prin intermediul unor activități și jocuri cromatice sau de forme, activități de ritm și muzică, ateliere de improvizație teatrală, sau exerciții de vorbire și retorică, atelierul Valențe artistice ale plurilingvismului adaugă modalități alternative de învățare a unei limbi noi, și nu numai, prin intermediul unui limbaj universal intermediar- limbajul artei, al creației în sine.

prof. Delia Stoicescu

Identitatea mea culturală și reflectarea diversității în mediul educațional

Rezumat: Plecând de la premisa că primul pas pentru promovarea diversității în mediul educațional este descoperirea propriei noastre identități culturale, activitatea este o invitație la reflecție, la cunoașterea și înțelegerea unor repere conceptuale cu focalizare pe dimensiunea interculturală. Sunt evidențiate elementele vizibile precum și elementele de profunzime ale Modelului Iceberg, model poate fi folosit și pentru înțelegerea complexității și profunzimii culturii și a riscurilor și dificultăților asociate. Văzută ca un proces ce se construiește prin interacțiune cu ceilalți, identitatea este tratată prin raportarea la trecut (ce am moștenit de la cei dinaintea noastră) dar și la prezent (contactul și schimbul cu ceilalți), construirea unei diferențe, elaborarea unui contrast. Activitatea oferă de asemenea, principii și recomandări privind reflectarea diversității etnoculturală în educație, de conștientizare a elementele diversității comunității școlare, idei de amenajare a unei școli interculturale, conștientizarea modului în care comportamentul influențează stima de sine, identificarea tipurilor de bariere în comunicarea cu părinții, importanța realizării unui plan de gestionare a situațiilor conflictuale de tip intercultural organizațiile școlare.

Prof. Irina Prodan

Customizing digital EFL learning with H5P tools. The Digttools Project experience.

Abstract (EN)

This session aims to familiarize educators with ways in which H5P tools can be used to design a variety learning resources aimed at developing the four communication skills. During the session, an introduction to H5P tools will be provided, supported with examples from the platform which has been developed as part of the Erasmus+ Project (Digitalization of Training Contents for Middle Schools – Digttools). The participants will also work in groups in order to develop a learning activity using H5P.

Abstract (RO)

Sesiunea își propune să îi familiarizeze pe profesori cu instrumentele H5P ce pot fi utilizate pentru a crea o varietate de resurse pentru dezvoltarea celor patru competențe de comunicare în limba străină. Pe parcursul sesiunii, instrumentele H5P vor fi ilustrate cu exemplul platformei elaborate în cadrul proiectului Erasmus+ Digitalization of Training Contents for Middle Schools – Digttools. De asemenea, participanții vor lucra pe grupe pentru a crea o activitate de învățare cu instrumentele H5P.

Prof. dr. Eliza Ilie

Cadrul de competențe digitale al profesionistului din educație. Descriptori de performanță

Rezumat:

Dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor este o necesitate la nivel european și național, iar perioada pandemiei a dovedit necesitatea și urgența formării/îmbunătățirii acestora. Crearea cadrului de competențe generale ale profesionistului în educație creează cadrul pentru această formare, esențială pentru profesorii români.

Prof. Lorela Caradan

Integrarea instrumentelor digitale în lecțiile de biologie

Perioada pandemică a demonstrat necesitatea dezvoltării competențelor digitale ale profesorilor, pentru ca aceștia, la rândul lor, să dezvolte competențele digitale ale elevilor. Atelierul urmărește să ofere un model de folosire a instrumentelor digitale la disciplina Biologie.

Conf. univ. dr. Doina Paula Spiță și prof. Ramona Bojoga

L'avenir sera ce qu'on en fera. Apprenance et intercompréhension

L'atelier proposé - *L'avenir sera ce qu'on en fera. Apprenance et intercompréhension*, qui va suivre la conférence avec le même titre soutenue par Mme professeur conf. univ. dr. Doina Spiță, permettra aux participants de (re)découvrir le site CARAP, d'entrer en contact avec les principes de l'intercompréhension et de voir de manière concrète comment on peut utiliser les langues déjà connues par nos élèves pour les aider à s'approcher d'une autre langue étrangère et l'étudier.

Prof. Sorina Dănăilă

Jassy au carrefour des mondes

O prezentare a Iașului ca un creuzet de comunități și etnii care au interacționat multă vreme în pace, conferind Iașului identitatea pe care o are încă și azi. Este o intervenție interculturală, cu exemple de membri ai acestor comunități care, odată ieșiți din lumea lor în lumea largă au devenit niște personaje de referință, despre care, din păcate, noi nu știm multe lucruri.

prof. Simona Nenov

L'éducation à l'interculturel ou apprendre le vivre ensemble

Résumé :L'enseignement de la langue et l'enseignement de la culture sont indissociables, car toute langue est porteuse d'une culture. Mais comment (se) construire le savoir culturel, le savoir – être culturel ? Les enseignants seraient-ils guides pour les apprenants dans leur parcours de combattant à travers les pluralités linguistiques, culturelles, sociales ? Voilà bien encore un défi à relever.

Thermomètre interculturel

Résumé: Est-il important d'étudier sa propre culture? Et d'entrer en contact avec des personnes d'un autre milieu culturel? Comment ces aspects pourraient-ils influencer l'éducation de nos élèves? Un aperçu sur l'état des lieux dans notre lycée. Des réflexions et des propositions de pistes de travail.

Prof. Oana Ichim

Provocări ale folosirii instrumentelor digitale în activitatea didactică

Profesorii din învățământul preuniversitar pot integra în activitatea cotidiană la clasă resursele platformelor digitale. Cu ajutorul acestora elevii pot realiza, ghidați de profesori, numeroase activități care presupun sarcini precise de lucru. Elevii pot astfel învăța într-un mod interactiv și colaborativ. Se pot folosi platforme care propun crearea de hărți mentale, scrierea de texte după cerințe concrete cu ajutorul inteligenței artificiale, realizarea unor albume tematice ale clasei, jocuri de învățare, exerciții de învățare concepute de profesor pe baza șabloanelor și aplicațiilor digitale.

Avantejele abordării plurilingvistului în activitatea didactică

Compararea structurilor gramaticale și a elementelor lexicale dintr-o limbă străină cu cele dintr-o altă limbă sau din limba maternă este o strategie pedagogică. Aceasta poate fi utilă pentru consolidarea învățării elementelor lingvistice și duce la îmbunătățirea competențelor de exprimare și de înțelegere a limbii studiate de către elevi. Compararea modului de alcătuire a propozițiilor, a expresiilor idiomatice, a ordinii cuvintelor în propoziție, descoperirea similitudinilor dintre limbi, toate acestea sporesc în mod global cunoștințele și competențele lingvistice ale elevilor.

Prof. dr. Elena Simina Bădărău

Titlul intervenției: La littérature, éveil à l'interculturalité

Rezumat: Les textes littéraires sont un excellent outil, un véritable tremplin dont on peut se servir afin de sensibiliser les apprenants aux aspects portant sur la diversité culturelle. On s'accorde à dire que tout apprentissage devrait passer par l'émotion, qui entraîne, inévitablement, l'empathie et conduit à l'appropriation des valeurs d'autrui, tout en partageant ses propres coutumes et richesses. C'est, finalement, le rôle du professeur, le véritable meneur du jeu, de choisir des textes en accord avec les objectifs de ses leçons, tout en intégrant dans ses démarches pédagogiques ce côté tellement valorisant de l'enseignement d'une langue étrangère.

Prof. dr. Mihaela Hendreș

Instrumente digitale în predarea istoriei – Istoria evreilor. Holocaustul

Noua disciplină introdusă la liceu, *Istoria evreilor. Holocaustul*, oferă oportunitatea formării unor competențe pentru o cultură democratică, dar și a unor competențe digitale în acord cu dezvoltarea societății secolului al XXI-lea. În multitudinea de resurse digitale, profesorul trebuie să selecteze instrumentele cele mai potrivite pentru realizarea acestor competențe, mai ales în absența unui manual pentru elevi. Cum să selectăm aceste instrumente și ce exemple de astfel de instrumente avem sunt două întrebări la care vom răspunde în aceste atelier.

Instrumente digitale în predarea istoriei – Istoria comunismului

Curriculum la decizia școlii *O istorie a comunismului în România* oferă posibilitatea profesorului de istorie posibilitatea formării unor competențe pentru o cultură democratică, dar și a unor competențe digitale de secol XXI. Experiența în predarea acestui optional folosind instrumente digitale poate fi valorificată atât la orele de istorie, cât și la viitoarea disciplină care va fi introdusă la liceu, *Istoria comunismului din România*.

Prof. Nicoleta Bida-Șurubaru

Comunicare prin imagini

Lumea artei este un izvor de inspirație pentru dezvoltarea unor competențe din domeniul artistic. Comunicarea prin imagini este o constantă a dezvoltării umane și oferă o profesoralor posibilități nebănuite de formare a acestor competențe.

Prof. Simona Popa

Muzica - limbaj universal

Muzica are puterea de a evoca sentimente primare adânc în inima experienței umane împărtășite. Ea nu numai că trece peste culturi, ci și profund în trecutul nostru evolutiv. În acest sens, muzica este într-adevăr un limbaj universal.